

Αθήνα, 17 Σεπτεμβρίου 2025

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς

-Την Υπουργό Πολιτισμού

-Τον Υπουργό Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας

Θέμα: «Ελλείψεις στην πυροπροστασία και την πρόληψη καταστροφών στον αρχαιολογικό χώρο της Βούντενης και στους αρχαιολογικούς χώρους της Αχαΐας»

Η πρόσφατη καταστροφική πυρκαγιά στην περιοχή των Συχαινών Πατρών (12 Αυγούστου 2025) εισήλθε στο αρχαιολογικό χώρο της Βούντενης, θέτοντας σε άμεσο κίνδυνο ένα μοναδικό μνημείο του μυκηναϊκού πολιτισμού στη Δυτική Ελλάδα και ένα αρχαιολογικό πάρκο που συνδυάζει τη διατήρηση της μνήμης με την επαφή με το φυσικό περιβάλλον.

Η καταστροφική φωτιά επεκτάθηκε ταχύτατα εντός του αρχαιολογικού χώρου και κατέκαψε τα δασικά τμήματα με πυκνή βλάστηση, καταστρέφοντας ταυτόχρονα στέγαστρα, κιόσκια, καθιστικά, αποθήκες και υλικά, ενώ υπάρχουν φθορές και στις διαδρομές επισκεπτών.

Αν και σύμφωνα με το Υπουργείο Πολιτισμού, οι μυκηναϊκοί τάφοι δεν υπέστησαν φθορές, η φωτιά απείλησε επικίνδυνα τον αρχαιολογικό χώρο-πάρκο γεγονός που φανερώνει ακόμα μια φορά τις σοβαρές ελλείψεις στην πρόληψη και την αντιπυρική θωράκιση αρχαιολογικών χώρων, παρά τις περί αντιθέτου διαβεβαιώσεις από τους αρμοδίους.

Στο σημείο αυτό αξίζει να σημειωθεί ότι το Υπουργείο Πολιτισμού στην ανακοίνωσή του, στις 13/08/2025, αναφέρει ότι *«η μελέτη της πυρόσβεσης και της πυροπροστασίας του αρχαιολογικού χώρου βρίσκεται σε τελικό στάδιο ωρίμανσης»*, γεγονός που εγείρει ερωτήματα για καθυστερήσεις σε χρηματοδότηση, ανθρώπινο δυναμικό και υποδομές πυροπροστασίας στον αρχαιολογικό χώρο, ενώ είναι πλέον γνωστό ότι οι πυρκαγιές αποτελούν μόνιμη απειλή λόγω κλιματικής κρίσης.

Ένας λόγος παραπάνω όταν έχει προηγηθεί μια επίσης καταστροφική φωτιά, αυτή στον αρχαιολογικό χώρο στις Πόρτες Αχαΐας, τρία χρόνια και πλέον νωρίτερα, στις 03-07-2022, γεγονός που θα έπρεπε να έχει λειτουργήσει ως κώδωνας κινδύνου για

όλους τους αρχαιολογικούς στην Αχαΐα και σε όλη την επικράτεια. Μέχρι και σήμερα, δεν έχει γίνει καμία ενέργεια για την αποκατάσταση του φυσικού περιβάλλοντος. Παράλληλα, πρέπει να επισημάνουμε το γεγονός ότι ενώ έχουν απαλλοτριωθεί αρκετές εκτάσεις πέριξ του αρχαιολογικού χώρου, δεν έχει προχωρήσει καμία ανασκαφική δραστηριότητα ώστε να αποκαλυφθεί το σύνολο του οικισμού.

Επειδή, σύμφωνα με τα δεδομένα τόσο από το αρχαιολογικό πάρκο-χώρο της Βούντενης όσο και από τον αρχαιολογικό χώρο στις Πόρτες, οι φωτιές θα μπορούσαν να είχαν αναχαιτιστεί πριν εισέλθουν σε αυτούς,

Επειδή παρά τις εργασίες αποψίλωσης από την Εφορεία Αρχαιοτήτων Αχαΐας, η έλλειψη ολοκληρωμένου σχεδίου πυροπροστασίας και επαρκών υποδομών πυρόσβεσης κατέστησε τον χώρο εκτεθειμένο,

Επειδή η κλιματική κρίση καθιστά τις πυρκαγιές μόνιμη και διαρκώς επιδεινούμενη απειλή κάνοντας επιτακτική την θωράκιση των μνημείων και των αρχαιολογικών χώρων απέναντι στα ακραία καιρικά φαινόμενα που ολοένα αυξάνονται,

Επειδή η Βούντενη δεν αποτελεί μεμονωμένη περίπτωση, αλλά ενδεικτικό παράδειγμα των κινδύνων που αντιμετωπίζουν όλοι οι αρχαιολογικοί χώροι της Αχαΐας, οι οποίοι βρίσκονται εντός ή πλησίον δασικών εκτάσεων υψηλής επικινδυνότητας,

Επειδή η εμπειρία, η τεχνογνωσία και αποτελεσματικές λύσεις που έχουν δοκιμαστεί για την προστασία των αρχαιολογικών χώρων -λ.χ. η αξιοποίηση αντιπυρικού δρόμου στον λόφου «Μπόρτζι»- παραμένουν αναξιοποίητες με βασική αιτία την υποστελέχωση του Πυροσβεστικού Σώματος και της Αρχαιολογικής Υπηρεσίας, καθώς και τη μη βούληση του ΥΠΠΟ – η μελέτη για την πυρόσβεση και της πυροπροστασία όπως προαναφέρθηκε ακόμη «ωριμάζει».

Ερωτώνται οι αρμόδιοι Υπουργοί:

1. Σε ποιο στάδιο βρίσκεται η μελέτη και υλοποίηση του σχεδίου πυρόσβεσης και πυροπροστασίας για τον αρχαιολογικό χώρο της Βούντενης και ποιο είναι το χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσής του;
2. Υπάρχουν αντίστοιχα σχέδια για όλους τους αρχαιολογικούς χώρους της Αχαΐας; Αν ναι, ποιοι είναι αυτοί και σε τι βαθμό έχουν υλοποιηθεί ώστε να μην μείνει η προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς στην τύχη και σε εκ των υστέρων αποκαταστάσεις;
3. Σε ποιο βαθμό υλοποίησης βρίσκεται το Εθνικό Σχέδιο Δράσης «Πολιτιστική Κληρονομιά και Κλιματική Αλλαγή» αναφορικά με τους αρχαιολογικούς χώρους της Αχαΐας ώστε να προστατευτούν οι χώροι αυτοί από φυσικές καταστροφές, λόγω της κλιματικής κρίσης;
4. Θα υπάρξουν προσλήψεις στο Πυροσβεστικό Σώμα και στην Αρχαιολογική Υπηρεσία για την επαρκή κάλυψη αντιμετώπιση των πυρκαγιών στους αρχαιολογικούς χώρους;

5. Θα διατεθούν κονδύλια για τις εξειδικευμένες ανάγκες των αρχαιολογικών χώρων σε ρεύμα και νερό προκειμένου να ληφθούν υπόψη οι ιδιαιτερότητες του εκάστοτε αρχαιολογικού χώρου;
6. Πότε θα προχωρήσει η ανασκαφική δραστηριότητα στον αρχαιολογικό χώρο των Πορτών Αχαΐας ώστε να αποκαλυφθεί στο σύνολο του ο οικισμός;

Οι Ερωτώντες Βουλευτές

Παναγιωτόπουλος Ανδρέας

Βέττα Καλλιόπη

Ψυχογιός Γιώργος